

Î N C H E I E R E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând cererea depusă de către Marcel Smochin, cu privire la strămutarea examinării cauzei la o altă instanță de judecată de același grad,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 22 februarie 2021, Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 300 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea.

S-a constatat încălcarea art. 6 CEDO în raport cu Marcel Smochin, sub aspectul încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Marcel Smochin prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

La 24 mai 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 56, vol. III).

La 24 mai 2021, Marcel Smochin a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii (f.d. 59-60, vol. III).

La data de 06 august 2021, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza a fost repartizată pentru examinare în procedură de apel, judecătorului Liuba Pruteanu, care face parte din completul de judecători compus din Virgiliu Buhnaci (președintele completului) și Ion Țurcan.

Prin încheierea din 09 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererilor de apel declarate de Marcel Smochin și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a acordat apelanților termen de 10 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererilor de apel motivate (f.d. 77-78, vol. III).

La 19 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, respectiv la 25 octombrie 2021, Marcel Smochin, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea ce ține de repararea prejudiciului moral, pronunțarea în această parte a unei decizii noi de modificare a cuantumului prejudiciului moral până la 150 000 de lei (f.d. 81-99, vol. III).

La 22 septembrie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii (f.d. 100-107, vol. III).

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au acceptat spre examinare cererile de apel depuse de Marcel Smochin și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a intentat procedura de apel (f.d. 111, vol. III).

La 20 ianuarie 2022, Marcel Smochin a depus argumente suplimentare la cererea de apel împotriva hotărârii din 21 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 25 ianuarie 2022 a depus apel suplimentar la cererea de apel (f.d. 114-120; 122-126, vol. III).

La 28 ianuarie 2022, Marcel Smochin a depus în instanța de apel cerere cu privire la strămutarea cauzei civile în ordine de apel de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad (f.d. 129-131, vol. III).

În motivarea cererii a indicat că, nu are încredere în judecătoria Curții de Apel Chișinău, deoarece în perioada anilor 2018-2021 a avut pe rol mai multe cauze împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral, cauze pe care i-au fost încălcate drepturile procesuale, au tergiversat examinarea cauzei, i-au fost respinse neîntemeiat cererile de apel/recurs.

Marcel Smochin a menționat că nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces. Scopul cererii fiind asigurarea independenței sistemului judecătoresc care este o condiție esențială pentru asigurarea supremației legii și a unei justiții echitabile. Mai mult, instanța de judecată examinând cauza nu s-a pronunțat asupra tuturor aspecte juridice, nu a stabilit circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea cu privire la strămutarea cauzei neîntemeiată și care urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

În conformitate cu art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Colegiul reține că în cererea de strămutare Marcel Smochin a invocat că în perioada anilor 2018-2021 a avut pe rol la Curtea de Apel Chișinău mai multe cauze împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului moral, cauze pe care i-au fost încălcate drepturile procesuale, a fost tergiversată examinarea cauzelor, i-au fost respinse neîntemeiat cererile de apel/recurs, astfel se pune la îndoială independența și imparțialitatea judecătorilor.

Pornind de la prevederile enunțate supra, Colegiul constată că nu sunt temeiuri justificate de a strămuta cauza civilă pentru examinare în ordine de apel la o altă instanță de judecată de același grad. Or, nu pot fi invocate eventuale bănuieli de nepărtinire a judecătorilor rezultând din circumstanțele cauzei și respectiv nu pot constitui temei de strămutare.

Colegiul consideră că motivele invocate de Marcel Smochin, în propunerea de strămutare a cauzei civile nu cad sub incidența prevederilor art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă. Or, prin cele invocate în cererea de strămutare de Marcel Smochin, se constată că motivele expuse sunt pur declarative și fără nici un suport probatoriu, care în mod evident nu pot justifica bănuielile de nepărtinire a judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Mai mult, având suspiciune de imparțialitate, până la etapa formulării cererii de strămutare a cauzei apelatul nici nu a formulat cerere de recuzare a magistraților care urmează să examineze cauza. Or, însăși cauza civilă se află spre examinare în ordine de apel în procedura unui complet de trei judecători, compus în conformitate cu art. 46 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care prevede expres că în instanță de apel, cauzele se judecă de un complet compus dintr-un judecător (președinte al ședinței) și alți doi judecători.

În astfel de circumstanțe, Colegiul reiterează că Marcel Smochin nu este lipsit de dreptul de a înainta cerere de recuzare nemijlocit unui judecător sau întregului complet de judecată, în cazul în care consideră că există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și imparțialitatea acestora.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a notat că în fiecare caz concret să se stabilească dacă există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea judecătorilor or, doar simpla trimitere la prevederile art. 43 din Codul de procedură civilă, nu poate constitui temei de admitere a cererii de strămutare.

În acest sens, articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea *Piersack v. Belgium*).

Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănuială poate fi obiectiv justificată (a se vedea *Ferrantelli and Santangelo v. Italy*).

Deci, invocarea unor bănuieli în privința nepărtinirii judecătorilor desemnați pentru examinarea prezentei cauze în vederea obiectivității acestora și imparțialității de care urmează să dea dovadă la examinarea cauzei este declarativă, fapt care contravine prevederilor art. 43 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție indică asupra faptului că circumstanțele invocate sunt contrare și dispoziției art. 20 alin. (2) din Codul de procedură civilă, conform căruia la înfăptuirea justiției în cauze civile, judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea depusă de Smochin Marcel, cu privire la strămutarea cauzei civile pentru examinare în ordine de apel de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad. Cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Smochin Marcel împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, urmând a fi restituită pentru continuarea examinării în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. art. 43 alin. (2) lit. f), (3) (4), 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea depusă de către Marcel Smochin cu privire la strămutarea cauzei civile de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad.

Cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererilor de apel, în același complet de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh